

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/146336,Urna-to-jest-taki-pniak-Wrzucisz-nie-wychodzi-tak-Referendum-30-czerwca-1946-r-w.html>
17.04.2024, 05:42

Urna to jest taki pniak. Wrzucisz „nie”, wychodzi „tak”. Referendum 30 czerwca 1946 r. w Polsce

Wystawa przygotowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Gdańsku. Jest zmienioną i odświeżoną graficznie wersją wystawy prezentowanej po raz pierwszy w 2011 r.

Autor: Krzysztof Drażba

Recenzja: dr Kamila Churska-Wołoszczak

Redakcja i korekta językowa: Anna

Świtalska-Jopek

Projekt graficzny: Mateusz Zajder

Materiały ze zbiorów: Archiwum Akt Nowych w Warszawie (AAN), Archiwum IPN (AIPN), Narodowego Archiwum Cyfrowego (NAC), Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego w Warszawie (MHPRL), Muzeum Gdańska, Polskiej Akademii Nauk Biblioteki Gdańskiej (PAN BG), Zakładu Historii Ruchu Ludowego w Warszawie (ZHRL), domeny publicznej oraz zbiorów autora.

Wystawa odśladania kulisy i mechanizm fałszerstw wyborczych komunistów podczas tzw. referendum ludowego 30 czerwca 1946 r. oraz wpływ propagandy na postawy wyborców. Przybliży nastroje społeczeństwa oraz atmosferę życia w Polsce pierwszych lat powojennych. Na wystawie zobaczyć można m.in. plakaty i hasła propagandowe z okresu tzw. kampanii przedreferendalnej, a także dowody fałszerstw dokonanych przez komunistów.

Referendum pokazało, jak nierealne były kalkulacje opozycji, a zwłaszcza Stanisława Mikołajczyka, który miał nadzieję na powstrzymanie PPR za pomocą demokratycznych

#1

procedur. Obnażyło też z całą jaskrawością niemoc mocarstw zachodnich, które znając skalę oszustwa, uznały, że nie biorą odpowiedzialności za referendum. Kapitulanska postawa Anglosasów wobec oczywistych fałszerstw podczas głosowania potwierdziła też wyrażoną przez nich w Jałcie zgodę na oddanie Polski w strefę wpływów sowieckich, a także dowodziła ich naiwności do zamiarów Stalina.

Prawda o sfalszowanym referendum przez pół wieku była skrzętnie skrywana i wyszła na jaw dopiero po zmianach ustrojowych w Polsce w 1989 r. Choć nie są znane wszystkie okoliczności i szczegóły oszustwa ani ostateczne rzeczywiste wyniki głosowania, to jednak dzięki zachowanym dokumentom udało się odkłamać zafałszowaną przez komunistów historię tego okresu.

(fragmenty wystawy)

PLIKI DO POBRANIA

[Panele wystawy \(pdf, 10.85 MB\) 29.06.2021 08:00](#)